

SAOPŠTENJE 27/2024

Datum objave:
28.2.2024.

Otkup i prodaja proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

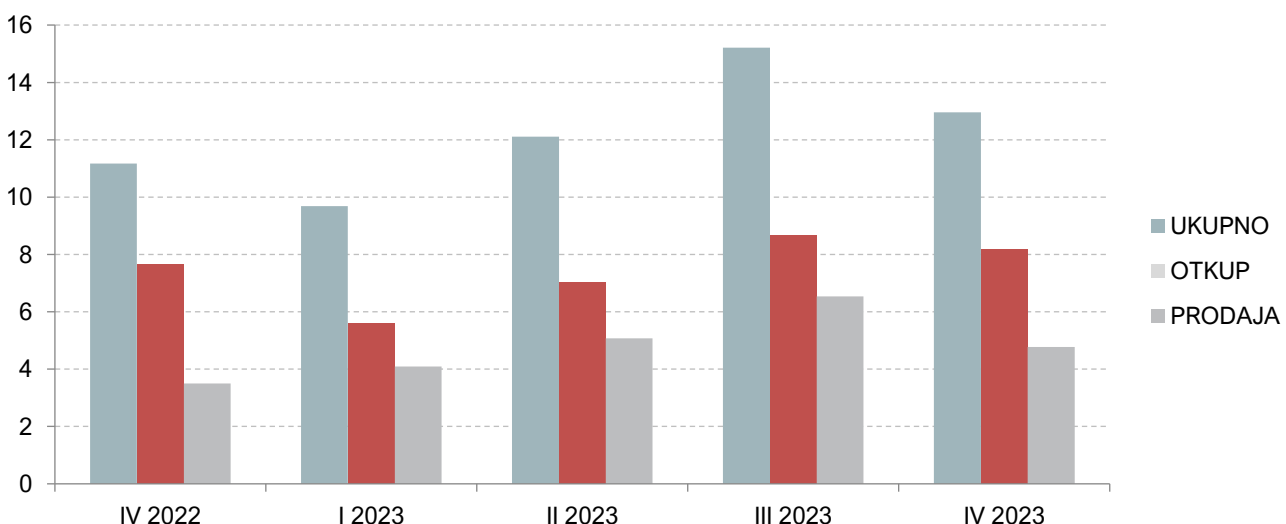
Četvrti kvartal 2023.

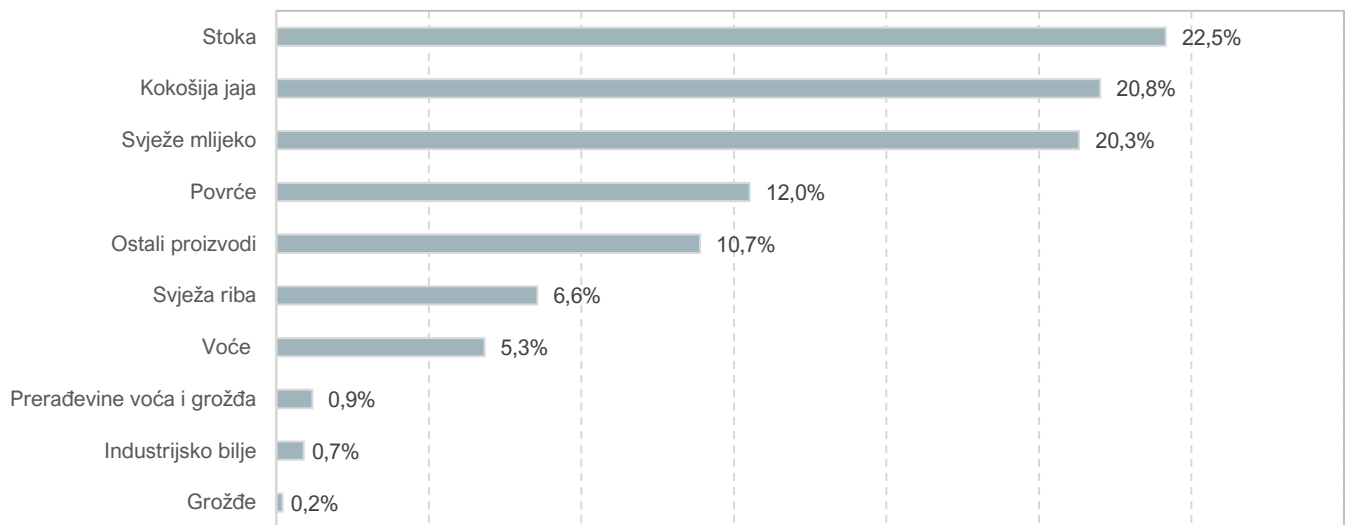
Vrijednost otkupa i prodaje proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva od strane poslovnih subjekata i zemljoradničkih zadruga sa dva i više zaposlena radnika u četvrtom kvartalu 2023. godine iznosila je 13,0 mil. EUR, od čega je vrijednost prodaje iz sopstvene proizvodnje 4,8 mil. EUR ili 36,9%, dok je vrijednost otkupa od individualnih poljoprivrednih proizvođača iznosila 8,2 mil. EUR ili 63,1%.

Vrijednost otkupa i prodaje proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva od strane poslovnih subjekata i zemljoradničkih zadruga sa dva i više zaposlena radnika u četvrtom kvartalu 2023. godine, u odnosu na isti kvartal prethodne godine, bilježi rast od 16,0%, pri čemu je zabilježen rast vrijednosti prodaje iz sopstvene proizvodnje poslovnih subjekata za 36,4% kao i rast vrijednosti otkupa poljoprivrednih proizvoda od individualnih proizvođača od 6,7%.

U strukturi vrijednosti otkupa i prodaje proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u četvrtom kvartalu 2023. godine stoka po vrstama i kategorijama učestvuje sa 22,5%, kokošija jaja 20,8%, svježe mlijeko 20,3%, svježe povrće učestvuje 12,0%, ostali proizvodi 10,7%, svježa riba 6,6%, svježe voće 5,3%, prerađevine voća i grožđa učestvuju sa 0,9%, industrijsko bilje 0,7% i grožđe sa 0,2%.

Grafik 1. Vrijednost otkupa i prodaje proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva po kvartalima (u milionima EUR)

Grafik 2. Struktura otkupa i prodaje proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u četvrtom kvartalu 2023.**Tabela 1.** Vrijednost otkupljenih i prodanih proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

u hilj.EUR

	IVQ 2022	IQ 2023	IIQ 2023	IIIQ 2023	IVQ 2023	<u>IVQ 2023</u> <u>IIIQ 2023</u>	<u>IVQ 2023</u> <u>IVQ 2022</u>
UKUPNO	11 167,0	9 687,0	12 110,0	15 206,0	12 958,0	85,2	116,0
Otkup poljoprivrednih proizvoda od individualnih proizvođača	7 665,0	5 592,0	7 033,0	8 674,0	8 181,0	94,3	106,7
Prodaja iz sopstvene proizvodnje poslovnih subjekata	3 502,0	4 095,0	5 077,0	6 532,0	4 777,0	73,1	136,4

Tabela 2. Vrijednost otkupljenih i prodanih proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, prema grupama proizvoda u četvrtom kvartalu 2023.

u hilj.EUR

	Ukupno	Otkup	Prodaja
Industrijsko bilje	90,0	19,0	71,0
Povrće	1 552,0	1 466,0	86,0
Voće	683,0	683,0	-
Grožđe	21,0	-	21,0
Prerađevine voća i grožđa	118,0	-	118,0
Stoka	2 916,0	2 849,0	67,0
Kokošija jaja	2 701,0	315,0	2 386,0
Svježe mlijeko	2 632,0	2 553,0	79,0
Ostali proizvodi	1 389,0	296,0	1 093,0
Riba - svježa	856,0	-	856,0
UKUPNO	12 958,0	8 181,0	4 777,0

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Mjesečnim statističkim istraživanjima prikupljaju se podaci o vrijednostima, količinama i prosječnim proizvođačkim cijenama proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Prikupljaju se podaci o količinama i vrijednostima otkupljenih poljoprivrednih proizvoda od individualnih proizvođača i preduzeća. Izvještaj o otkupu podnose preduzeća i zemljoradničke zadruge koje se bave otkupom poljoprivrednih proizvoda neposredno od individualnih proizvođača, u cilju prodaje i/ili prerade otkupljenih proizvoda. Izvještaj podnose i poslovne jedinice (otkupne stanice) u sastavu trgovinskih, industrijskih i drugih preduzeća, ukoliko vrše otkup poljoprivrednih proizvoda. Takođe, prikupljaju se i podaci o prodaji poljoprivrednih proizvoda iz sopstvene proizvodnje poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga i jedinica koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom i prodajom, a nalaze se u sastavu nepoljoprivrednih preduzeća.

Obuhvat

Svrha istraživanja jeste prikupljanje podataka o prosječnim otkupnim i prodajnim proizvođačkim cijenama proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Kriterijum za obuhvat pravnih lica je broj radnika (od 2 i više zaposlena radnika).

Napominjemo da zbog kriterijuma za obuhvat dobijeni podaci ne predstavljaju ukupan otkup i realizaciju (prodaju) na teritoriji Crne Gore.

Izvještajni obrazac sadrži količine, vrijednosti i prosječne cijene.

Izvještajni obrazac sadržajno je usklađen sa Priručnikom statistike poljoprivrednih cijena EU-a (Handbook for EU Agricultural Price Statistics, 2008).

Definicije

Pod realizovanim količinama podrazumjevaju se isporuke poljoprivrednih proizvoda drugim preduzećima radi prerade i/ili prodaje.

Isporuke prerađenih poljoprivrednih proizvoda daju se samo za one proizvode koji su dobijeni preradom sirovina sopstvene proizvodnje, isporuke sopstvenim prodavnicama koje vrše prodaju poljoprivrednih proizvoda na malo, neposrednu isporuku poljoprivrednih proizvoda na malo koju obavljaju proizvođači poljoprivrednih proizvoda izvan prodavnica, isporuke dotovljene i utovljene stoke (iskazuje se količina koja predstavlja prirast odnosno ostvarenu razliku u težini između nabavljenih i

isporučenih grla stoke koja su kupljena od preduzeća, zadruge ili individualnih proizvođača u svrhu dostavljanja).

Ne smatraju se isporučenom količinom prerađeni proizvodi koji su izrađeni od sirovina nabavljenih od drugih preduzeća i individualnih proizvođača.

Vrijednosti realizovanih poljoprivrednih proizvoda predstavlja vrijednost isporučenih (prodatih) proizvoda iz sopstvene proizvodnje po prodajnim cijenama proizvođača. U vrijednost prodatih proizvoda uključuju se svi troškovi oko pripreme proizvoda za isporuku do mjesta utovara (sortiranje, pakovanje, dovoz do mjesta utovara i sl.). Vrijednost isporuke sopstvenim prodavnicama na malo obračunava se po prodajnim cijenama proizvođača (obračunske cijene, bez marže i poreza).

Pod otkupljenim količinama podrazumjevaju se one količine poljoprivrednih proizvoda koje su u toku izvještajnog mjeseca preuzete neposredno od individualnih proizvođača. Otkupljene količine obuhvataju sve vidove otkupa, uključujući i proizvode dobijene od kooperanata za izvršene usluge, odnosno uloženi rad i sredstva kao i proizvode koji potiču iz ušura (vršidba, meljava, zamjena žita za brašno i dr). Žitarice sa vlagom iznad dozvoljene treba preračunati u suvo zrno, a zaklanu stoku i živinu u živu mjeru.

Vrijednost otkupa je izražena u cijenama po kojima preduzeća plaćaju otkupljene proizvode individualnim proizvođačima.

Premije koje individualni proizvođači dobijaju za isporučene proizvode nijesu uključene u vrijednost otkupa.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Cijene u poljoprivredi](#)